

December Maaned 1866.

Agerdyrkningsberetning.

Vintersæden, som paa Grund af Septemberregnen for en stor Del først blev lagt i Slutningen af September og Begyndelsen af Oktober, og som ved den paafølgende Tørke kun kom simpelt frem, bedrede sig meget i det milde og frodige Veir, som vi havde i November og December med Undtagelse af nogle korte Frostperioder, der da i Reglen heldigvis vare ledsagede af et lille Snelag til at dække den unge Sæd. Dog er det kun den tidlige Rug og den Hvede, der paa draiene Jorder kunde faaes umiddelbart efter Septemberregnets Ophør, som staaer godt; den sildige Rug og navnlig Hvede er noget svag og taaler ingen slem Vinter; fra lavtliggende og ikke ordentlig afgravede Jorder i Sylland klages over, at de to sidste Maanedes Regn har fyldt Jorden med Vand og derved skadet Rugen kjendeligt. — Rapsen, der, trods Omsaaning og Esterplantning, led saa meget, først af Jordlopper og senere af Orm, at den mange Steder maatte ompløies, staaer paa de staaende Marker i Reglen ikke godt, liber for en Del endnu af Orm i Roden, og flere Stykker maa vist ompløies til Foraaret.

Efteraarsarbejderne ere kun taaeligt fremmede; saa Steder har man kunnet pløie Stubbene 2 Gange, og i flere Egne blev man end ikke færdig med første Pløining inden Vinterens Komme. Tørken i Oktober vanskeliggjorde Pløiningen paa de stærke ubraiede Jorder, og standsede den tilfids; især vare Bygstubbene paa denne Slags Jorder, som i Foraaret vare blevne klassede stærkt sammen ved den megen Regn, meget

vanstelige at pløje i Tørfen, og selv efter Novemberregnens Komme var en dyb Pløining paa saadanne Jorder besværlig. I Sylland er der mange Steder kun bleven fældet lidt Grøn- jord, og Udførsel og Nedpløining af Gjødning til Byg og Roer har kun undtagelsesvis fundet Sted. Det er ikke Veiret, som udelukkende er Skyld heri, thi i November og Begyndelsen af December var Jorden ret bekvem, men til Tærstningen har man overalt tidligt lagt Beslag paa megen Menneſte- og Hestekraft, for at kunne drage Fordel af de høie Kornpriser, som man fryg- tebe for skulde falde, hvis Vinteren kom og lukkede Havnene. — Af samme Grunde er der derfor ogsaa kun forholdsvis ud- ført lidt af andre Efteraarsarbejder undtagen i flere Egne paa Dorne, hvor man tidlig var færdig med Høsten.

Udbyttet af Rodfrugtmarkerne har været meget for- skjelligt, og flere Steder paa Sjælland og de sydlige Der er man ingenlunde tilfreds med det, medens man andre Steder roser det meget og anslaaer det til henimod 300 Tdr. pr. Td. Land eller endog derover; navnlig ere Runkelroerne og Gule- rødderne lykkedes ret godt, ligesom ogsaa Turnipsen, der synes at vinde mest Indgang i flere Egne af Sylland, i Reglen have givet et godt Udbytte, hvor de ikke helt bleve ødelagte af Fløilsormen (Larven af en Bladhveps, *Athalia spinarum*), som fremmlydbrede efter den stærke Varme i Slutningen af Juni, paafulgt af flere Dages Regn; i Sylland vil man have bemærket, at hvor Planterne havde Læ af Hegn eller Skov samt i Ravninger, viste der sig kun faa af disse Larver. Rod- frugtdyrkingen synes at bane sig mere og mere Vej, om end noget langsomt, i de Egne, hvor man har faaet Vigt op for en bedre Fodring af Kvæget, hvorimod den i andre Egne er mærkværdig ukjendt. Fra det vestlige Fyen skrives saaledes: „Kun faa Bønder her kjende rigtig en Roe, og de Enkelte, der ere begyndte at dyrke Runkelroer, have sjældent mere end nogle faa Hundrede Planter deraf i deres Have, eller de benytte et lille Mosehul i Marken, hvor de ellers intet kunne faae til at lykkes ordentligt, til deri at gjøre et lille Forsøg med Runkel-

roer, dels for at see, om de muligvis der ville trives bedre end Kornet, og dels for at undersøge, om det ogsaa virkelig kan være godt at give Kærne dem. At begge disse Spørgsmaal under saadanne Forhold besvares benægtende, er indlysende; thi i den sure, fugtige Jord, der tilmed aldrig har faaet Gjødning, vil naturligvis hellerikke Kunkelroen gro, og de faa og smaa Rødder, som avles, kunne ved at opfodres selvølgelig ikke fremkalde nogen kjendelig Virkning paa Mælke-mængden eller Kvægets Huld." Vi tro, at lignende, om end ikke saa grelle, uretfærdige Prøver og Bedømmelser, fremkalbte ved forubindtaget, om end ofte ubevidst, Mistillid til det Nye, ogsaa i mange andre Egne hindre Rodfrugtdyrkningens Fremme, for hvilken netop Omhyggelighed ved Jordens Tillavning og Plantens Pasning og Rensning er en saa nødvendig Betingelse.

Udbyttet af Kartoffelavlens har vel været simpelt, somme Steder endog meget simpelt, men dog i det Hele taget bedre, end man i Efter sommeren ventede, og Knoldene holde sig ogsaa bedre i Batterierne, end man forud turde haabet.

Før Indbindingen frygtede man for at Foderet skulde være usundt; det har det i det mindste hidtil ikke viist sig. Derimod klages fra mange Steder, men dog navnlig fra Sjøland, over at det er udrøit og ikke nærende; dette er i og for sig naturligt, hvor det meste Korn først blev bjerget efter Regnen og Halmen altsaa udbandet, men desuden ligger maaste Hovedgrunden i, at der iaar spares meget paa Tilgift af Kærne, formedelst de høie Kornpriser. Den kraftige Fodring, der begyndte at trænge ind de fleste Steder, vil derfor næppe vinde nyt Terrain i denne Vinter, og mange af de Steder, hvor man vel var begyndt dermed, men hvor man endnu ikke var naaet til at erkjende, at det kun er ved stadig, Aar ud og Aar ind, at fodre regelmæssig og kraftig, at man kan vente et sikkert Udbytte, der vil Vinteren iaar sikkert føre Tilbagegang med sig; hvor dette derimod erkjendes, vil det dyrere Korn for en Del erstattes af Oliefager. — Da Høhøsten i Reglen har været rigelig og god, da ogsaa Halmfodret er tilstede i god

Mængde, da Kvæget blev bundet sent ind, da Besætningerne, navnlig i flere Egne af Vest-Jylland, ere smaa, fordi man i forrige Vinter blev tvungen til at sælge og nu i Efteraaret krympe sig ved at kjøbe paa Grund af de høie Priser, og da man tillige ved forrige Aars Være er bleven mere vant til at undgaa Ødslen ved Fodringen, — saa er der ingen Frygt for Fodermangel, selv om Vinteren bliver lang og streng, skjøndt ikke lidt Langhalv medgaaer til Tækning, der ifjor helt maatte forsømmes, og som de stærke Storme i Efteraaret have gjort end mere nødvendig.

Af de ovennævnte Grunde — Kvægets og Kornets høie Priser i Efteraaret — forklares desuden, at der iaar kun er sat meget lidt Kvæg op til fuld Fødning, og at det kun er paa de Studegaarde, hvor man havde forberedt sig derpaa ved en større Dyrkning af Rodfrugter, at man finder Fedestudestaldene fuldt besatte. Derimod bliver i nogle Egne af Jylland et stort Antal Stude iaar stalbede for Marsten, da Fodret er rigeligt og en Del mindre velhjerget Baarforn paa denne Maade finder bedst Anvendelse; desuden vare Priserne paa Staldstude til Marsten ifjor høie og siges i Reglen at have betalt sig bedre end fuld Fødning til Slagtning i England. — Paa flere Gaarde i Jylland har man anskaffet sig Apparater til at dampfoge Foderet, og der udtales Tilfredshed dermed.

Af Grundforbedringer nævnes en tiltagende Mærkning i Vestjylland og Draining i de fleste Egne. Mærkeligt nok skrives fra Holland, at Drainingen, som man netop skulde tro der at være paa sin Plads, kun vinder en forholdsvis svag Fremgang; Grunden hertil menes at ligge i, at de der givne Exempler ofte ikke have ført til et vedvarende tilfredsstillende Resultat, fordi man ikke har ladet Drainingen følge af en samtidig Forøgelse af Gjøbning til det større Areal og den stærkere Benyttelse. I det sydlige Jylland bliver der bygget særdeles meget, men derved bliver rigtignok Virksomheden i andre Retninger noget hæmmet.

3 Skaane ere Forholdene væsentlig de samme som ovenfor nævnt; i en af Beretningerne derfra hedder det slutteligen: „Man stræber hen mod en bedre Udvikling af Mælkerierne, som det væsentligste Middel til at fremhjælpe Landbruget i dets Helhed; man drainer, mærgler og fordyber Jordsmonnet samtidig med at forøge Gjødningen, og man er forsaavidt i det rette Spor, men kun noget længere tilbage end i Danmark. Hvad der skeer godt her, er Bratmarkens Behandling, hvortil den fortrinlige skaanste År (Årder), der er en Mellemting mellem den gamle danske Krog og den nyere Plov, bidrager meget; den renser og smuldrer Jorden fortrinligt.“

Handelsoversigt.

Det ligger i Sagens Natur, at i et Tidsskrift, der kun udkommer hver Maaned om Vinteren og hver anden om Sommeren, kan der ikke meddeles Handelsberetninger, som kunne finde umiddelbar Anvendelse ved Handels Afslutning. Derimod have vi troet, at det i enkelte Tilfælde kan være af Interesse, at der i Tidsskriftet findes optaget en maanedlig Oversigt over Prisernes Gang for hver Uge, dels for at man der kan finde Sammenligninger med de Priser, hvortil man muligvis selv har folgt, dels for at man let kan see Prisen for Varer, f. Ex. Gjødning og Foder, med hvis Markedspris man ikke er kjendt, og endelig optage vi en saadan Oversigt, fordi vi ogsaa betragte dette som en af de Materialesamlinger til Fremtidens Brug, hvorfor Tidsskriftet ikke bør undslaa sig.

De anførte Priser udbrages som Middelpriiser hovedsageligen af Mæglernes Ugeberetning, for Halmens, Høets og nogle enkelte andre Varers Bedkommende efter Kjøbenhavn's ugentlige Torvepriser, og en enkelt, nemlig fersk Flæsk og levende Svin til Udførsel, bliver os meddelt af det ene af de to store Udførselslagterier her i Byen. Fra næste Maaned af er der fra en meget paalidelig Mand lovet os Priserne paa Slagtekvæg, Faar og Kalve her i Kjøbenhavn.
